

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I. EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

Os Orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2023 como expresión cifrada, conxunta e sistemática da política económica do Goberno, constitúen o elemento esencial para garantir unha axeitada utilización dos recursos públicos, que permitan as familias, sectores e empresas acadar uns niveis de renda, emprego e actividade que contribúan en definitiva a mellorar o nivel de benestar da cidadanía.

Unha vez que parecía superada a pandemia, a invasión de Ucraína por parte de Rusia supuxo a aparición dun novo shock externo que alterou significativamente o contexto xeopolítico e económico. As repercusións da invasión sobre as economías foi global, ocasionando un aumento dos prezos da enerxía, dos alimentos e das materias primas, así como de alteracións nas cadeas de produción de diferentes sectores que limitaron ao mesmo tempo o crecemento do comercio a nivel internacional. Esta nova perturbación tamén afectou negativamente ás perspectivas de crecemento das economías mundiais, aínda cun carácter asimétrico, xa que os efectos en cada país dependen das súas estruturas produtivas, do grao de dependencia dos inputs enerxéticos e da capacidade de implementar políticas de impulso fiscal compensatorias.

No que atinxe á economía galega, a crise sanitaria provocada pola Covid-19 tivo un forte impacto no nivel de actividade no ano 2020, cun retroceso do PIB do 8,9%, fronte a caída do PIB do 11,3% no conxunto do Estado. Os sucesivos picos de incidencia do coronavirus frearon a recuperación económica no 2021. Non obstante no conxunto do ano 2021 o PIB galego creceu un 5,2%, unha décima máis que o español. A achega da demanda interna en termos nacionais foi de 3,2 puntos porcentuais. A progresiva eliminación das restricións motivadas pola pandemia xunto co aforro embalsado polos fogares no ano 2020 favoreceron o incremento do gasto dos fogares, polo que o consumo foi un dos pilares da recuperación. No que respecta a inversión, esta non amosou o dinamismo esperado polos problemas derivados da falla de subministracións en sectores estratéxicos na economía galega, como a automoción, mais non impediron un impulso final do 1,1% no 2021.

Pola súa banda, o sector exterior achegou, no ano 2021, 1,9 puntos porcentuais ao crecemento do PIB, cun incremento das exportacións do 9,9%, superior ao das importacións que foi do 6,5%. Os factores que explican a maior resiliencia da economía galega fronte a crise foron a menor dependencia do turismo, a importancia do sector primario no PIB, a estabilidade nas exportacións e un maior control da pandemia.

Non obstante, as incertidumes xeradas pola guerra en Ucraína, e as que aínda persisten derivadas da pandemia, xunto cunha inflación mais persistente da prevista inicialmente, están a dificultar a aproximación ao nivel de actividade e emprego prepandemia da economía galega, polo que a política económica debe continuar apoiando a súa consecución.

Tendo en conta a nova situación macroeconómica, a economía galega está a amosar unha axeitada evolución en termos de actividade, emprego e exportacións que contribúen a consolidar e impulsar a recuperación acadada no ano 2021.

De acordo cos últimos datos dispoñibles o PIB crece un 4,1% en termos interanuais, tendo como principais compoñentes o consumo privado e as exportacións. O gasto en consumo final dos fogares segue amosando un comportamento positivo no que vai de ano acadando unha taxa de variación do 2,8%. Do mesmo xeito o crecemento das exportacións galegas foi do 29,4% nos sete primeiros meses do ano, por enriba do crecemento do conxunto nacional que foi do 24,2%. Dende o punto de vista da actividade, o índice de produción industrial (IPI) amosa unha caída do sector do 1,9% en Galicia, motivado fundamentalmente por factores esóxenos. En efecto a produción de enerxía eléctrica caeu no que vai de ano, o que ten a súa causa en que producimos principalmente enerxía hidráulica e eólica e este ano se reduzo fortemente a súa produción por a escaseza de choiva. Por outra a fabricación de vehículos, veuse afectada pola escaseza de microchips, o que determina unha redución da produción en Galicia e tamén en España, pero este comportamento mudou, xa que dende o mes de maio recuperouse o nivel de actividade, e se prevé un bo comportamento no que queda de ano e no próximo.

Existen tamén factores para o optimismo, así a industria manufactura amosa un comportamento positivo, xa que aumenta un 3,9% en Galicia, máis que en España, 2,8%. Por outra a confección, a industria da madeira e o refino de petróleo teñen un mellor comportamento en Galicia que en España. Tamén é de destacar o crecemento da cifra de negocios do sector servizos, que foi do 27 % nos sete primeiros meses de 2022 mentres que a nivel nacional este crecemento foi do 24,4%. Así mesmo o índice de confianza da persoa consumidora rexistra tamén retrocesos menores na nosa comunidade que no conxunto español. Por último no ámbito do emprego obsérvase que a taxa de desemprego en Galicia sitúase no segundo trimestre de 2022 no 11,2%, 1,3 puntos porcentuais inferior á do conxunto nacional, diferencial que se ven mantendo nos últimos anos.

Polo que respecta á política fiscal, tendo en conta o novo contexto xeopolítico e macroeconómico, a Comisión Europea acaba de suspender para o ano 2023 a aplicación das regras fiscais, activando a denominada cláusula xeral de escape, permitindo novamente medidas de impulso fiscal. A maior incertidume e o alto risco de sobreestimación das perspectivas económicas no contexto da guerra en Europa, as subidas sen precedentes dos prezos da enerxía e as continuas perturbacións da cadea de abastecemento xustifican a prórroga da cláusula xeral de salvagarda do Pacto de Estabilidade e Crecemento durante 2023.

Esta suspensión das regras fiscais por parte da CE determinou que o Consejo de Ministros, en data de 26 de xullo, fixase unha taxa de referencia de déficit para ás CCAA no 0,3% do PIB, tres décimas por debaixo da establecida para o ano 2022, que foi do 0,6%. Esta taxa de referencia que condiciona a elaboración dos orzamentos foi informada no

Consejo de Política fiscal e financeira celebrado o 27 de xullo de 2022. Do mesmo modo o 22 de setembro o Congreso dos Deputados apreciou que España está sufrindo as consecuencias do estalido da guerra en Europa e dunha crise enerxética sen precedentes, o que supón unha situación de emerxencia extraordinaria, aos efectos previstos nos artigos 135.4 da Constitución e 11.3 da Lei Orgánica 2/2012, do 27 de abril, de Estabilidade Orzamentaria e Sustentabilidade Financeira posibilitando superar os límites de déficit e débeda pública e a non aplicación da regra de gasto.

En base exposto nun contexto macroeconómico marcado por un crecemento menor do esperado e sometido a grandes incertidumes, dada a situación xeopolítica, e unha inflación máis persistente do esperada, é imprescindible que as políticas públicas da comunidade autónoma para o ano 2023 proporcionen certidume aos axentes económicos e á cidadanía galega, dotando de estabilidade as decisións de consumo, aforro, inversión e produción dos mesmos, e establecendo o marco que debe terse en conta a efectos de canalizar os recursos públicos de modo que contribúan a garantir un crecemento sostido para minimizar os efectos económicos e sociais adversos da nova situación, focalizando nos máis vulnerables as medidas da maior calado. A previsibilidade e a certidume son esenciais para o crecemento económico.

As contas para o ano 2023 plasman a política económica do Goberno Galego, ao servizo da función de estabilización económica, centrándose os esforzos orzamentarios: en garantir a estabilidade de prezos e axudar aos colectivos máis afectados pola inflación crecente; en recuperar o nivel prepandemia de actividade e de emprego na economía galega apoiando as empresas e sectores máis afectados; en promover os investimentos estruturais precisos para contar cun tecido económico máis moderno, produtivo e sustentable, que permitan continuar a senda de crecemento anterior á pandemia co impulso de proxectos transformadores da nosa estrutura económica; en proseguir coa modernización dos servizos públicos fundamentais, sanidade, educación e servizos sociais, que supón o groso do bloque competencial da comunidade autónoma.

Por outro lado, é necesario establecer as bases para deseñar a Galicia do futuro, poñendo no centro o reto demográfico pero tamén outras para garantir o benestar dunha sociedade máis avellentada, impulsando medidas que favorezan o paso cara unha Galicia máis ecolóxica e climáticamente neutra, máis dixital e mellor adaptada aos retos actuais e futuros, con capacidade de axuste para afrontar posibles crises e cuns servizos sanitarios, educativos e sociais reforzados e eficientes. E tamén dando un pulo ao modelo baseado na innovación e o capital humano, que favoreza unha sociedade moderna, competitiva, solidaria e cohesionada social e territorialmente, con altas taxas de emprego.

Neste contexto, máis ca nunca é necesario dispor dunha planificación rigorosa a medio prazo para que os atrancos conxunturais non nos desvíen dos nosos obxectivos estratéxicos. Neste eido, o novo Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030 orienta as liñas estratéxicas de investimento e de gasto do orzamento 2023. O novo plan ten por obxectivo

xeral deseñar as liñas estratéxicas de actuación que convertan a Galicia nunha rexión máis verde, máis dixital e mellor adaptada aos retos actuais e futuros, que converxe en riqueza coa media española e europea, a partires dun modelo de crecemento sostible e inclusivo baseado no aumento da produtividade a través da innovación, a internacionalización, o apoio ás transicións ecolóxica e dixital, o fomento da calidade do emprego e do produto, e o aumento do benestar das galegas e dos galegos, en especial o das persoas máis desfavorecidas, para seguir a artellar unha sociedade ben formada, libre e cohesionada. O Plan estratéxico de Galicia 2022-2030 fundamentará a estratexia de crecemento a medio prazo de Galicia arredor de cinco eixes de actuación: a dinamización demográfica e o benestar, a transición ecolóxica, a competitividade, a cohesión social e territorial e a gobernanza.

Unha parte significativa do crecemento económico esperado para este e os seguintes anos depende crucialmente do potencial efecto multiplicador sobre a actividade do uso dos recursos procedentes da UE. En relación aos fondos europeos, o orzamento 2023, será o ano de peche do anterior marco financeiro 14-20 e, ao mesmo tempo, de apertura do novo marco 21-27, e nos que continuarán recolléndose os recursos procedentes do mecanismo Next Generation EU, sendo necesario levar a cabo unha rigorosa selección de proxectos de inversión financiábeis con estes recursos, xa que deles dependerá en gran medida a transformación estrutural da economía galega.

O apoio aos sectores produtivos estratéxicos resulta prioritario, en especial á industria, fomentando un tecido produtivo moderno, eficiente, innovador, internacionalizado e sustentable que xere mais empregos e de máis calidade a través da transición verde e dixital. En especial constitúe un reto esencial o fomento dunha economía baixa en carbono baseada en fontes de enerxía máis limpas e menos agresivas co medio ambiente, dando prioridade ás fontes de enerxía renovables. Non hai que esquecer que o problema dos altos prezos da enerxía non pode abordarse de maneira duradeira a través de medidas fiscais compensatorias, como as reducións do IVE e IIEE, senón que requirirá investimentos a medio prazo en eficiencia enerxética e o desenvolvemento de fontes de enerxía locais ambientalmente sustentables. Neste sentido non hai que esquecer as oportunidades que nos amosa o plan REPowerEU, no que se establecen varias medidas para reducir rapidamente a dependencia dos combustibles fósiles rusos e adiantar a transición ecolóxica, aumentando ao mesmo tempo a resiliencia do sistema enerxético a escala da UE.

No ámbito da Administración débese continuar co proceso de modernización dos servizos públicos de forma que se desenvolvan sistemas e procedementos máis eficientes, pero tamén máis sinxelos e amigables coa cidadanía, co gallo de que este perciba unha administración próxima e resolutiva. No marco do Plan Xeral de Mellora da Calidade dos Servizos do Sector Público Autonómico de Galicia, aprobado no 2021, impulsarase a transparencia e a axilización dos procedementos administrativos, a través de melloras tecnolóxicas nos eidos da participación cidadá na elaboración de normas e plans, de atención á cidadanía e no marco da contratación pública

Para o desempeño destes retos a administración autonómica contará cunha cifra extraordinaria de recursos, a mais alta na historia da autonomía. Os orzamentos para o ano 2023 poñen a disposición da política económica deste Goberno 12.620 millóns de euros. Este volume de recursos de que dispoñerá a Facenda Galega permitirá implementar as medidas de estabilización económica tendentes a mellorar o benestar da cidadanía, en especial ás persoas máis vulnerables, así como apoiar as empresas e sectores máis afectados pola nova perturbación, e incrementando ao mesmo tempo a dotación de recursos para a prestación dos servizos sanitarios, educativos e sociais garantindo a protección e o benestar das familias.

Na nosa comunidade, o 1 de agosto deste ano, aprobouse o Acordo polo que se fixa o límite máximo de gasto non financeiro da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2022, ao cal se refire o artigo 12 da Lei 2/2011, do 16 de xuño, de disciplina orzamentaria e sustentabilidade financeira, modificado polo artigo 92 da Lei 12/2014, do 22 de decembro, de medidas fiscais e administrativas. Este acordo establece o límite do gasto para o Proxecto de lei de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia en 12.599 millóns de euros. Este límite de gasto modifícase á alza pola inclusión de novos fondos do MRR asignados nos últimos meses por importe de 21 millóns adicionais aos previstos no límite de gasto. O que deixa o límite de gasto non financeiro en 12.620 millóns de euros, 21 millóns de euros adicionais ao gasto non financeiro contido nos orzamentos consolidados de 2021.

Esta evolución tan positiva dos recursos débese fundamentalmente ao crecemento das achegas procedentes do sistema de financiamento. O sistema de financiamento autonómico amosa novamente unha evolución positiva derivada tanto do crecemento das entregas a conta, que medran nun 8,8%, pero sobre todo da importante liquidación positiva correspondente ao exercicio 2021, que se cifra en 698 millóns de euros, polo que a contribución en conxunto dos recursos proporcionados polo sistema medra un 23,3%, achegando mais de 9.402 millóns de euros, o que supón 1.774 millóns mais que no 2022.

No obstante, se consideramos a compensación da liquidación negativa correspondente ao ano 2020 por 368 millóns de euros, a evolución dos recursos do sistema determinan que para o ano 2023 a achega efectuada dende os PGE medra un 17,6 %. Ademais nos orzamentos do ano 2022 incluíuse a cantidade correspondente ao pago da sentenza sobre a retención indebida dunha mensualidade do IVE, na liquidación de 2017, estimada en 211 millóns de euros. Deste xeito incluíndo ambos importes a achega para o ano 2023 medra un 14,6 %.

No que se refire aos fondos finalistas europeos, as contas para o ano 2023 recollen o importante paquete de apoio financeiro aprobado pola Comisión Europea que contribuirá a afianzar as políticas de gasto encamiñadas a reformas e modernización do noso tecido económico, financiando actuacións transformadoras que o preparen ao novo paradigma de crecemento económico máis sostible e dixital, do que dependerá en gran medida

a taxa de crecemento potencial da economía galega. O apoio aos sectores produtivos estratéxicos resulta prioritario, en especial á industria, fomentando un tecido produtivo moderno, eficiente, innovador, internacionalizado e sustentable que xere máis empregos e de máis calidade a través da transición verde e dixital.

Polo miúdo, os fondos Next Generation EU as contas autonómicas recollen 527 millóns de euros da parte que xestionará a comunidade autónoma dos recursos vinculados ao Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (Regulamento (UE) 2021/241) co gallo de facer fronte aos efectos sen precedentes da crise da COVID-19. O obxectivo específico do MRR é proporcionar axuda financeira con miras a acadar os fitos e obxectivos das reformas e investimentos establecidos no plan nacional de recuperación e resiliencia. Por outra banda, no ano 2023 dentro dos fondos europeos órzanse os recursos correspondentes ao instrumento REACT-EU (Axuda á Recuperación para a Cohesión e os Territorios de Europa) que son unha iniciativa que prosegue e amplía as medidas de resposta á crise e de reparación da mesma. A programación total destes recursos ascende a 440,8 millóns de euros. No ano 2023 recóllense 179 millóns de euros cantidade precisa para rematar a execución destes fondos.

En canto ao resto dos fondos europeos integrados polo FEDER, o FSE, o FEADER, o FEAGA, o FEMP, o Fondo de Transición Xusta, e os programas de Cooperación Territorial, e sen ter en conta os fondos REACT-EU que están presupostados en FEDER e FSE 14-20, a presupostación destes recursos ascende a 676,7 millóns de euros, o que supón un incremento do 19,1% con respecto as contas para o ano 2022. É de salientar, a orzamentación do Fondo de Transición Xusta destinado a apoiar ás rexións máis afectadas pola transición cara á neutralidade climática, por un importe de 32 millóns de euros. Así mesmo, con respecto as contas para o ano 2022, o FEDER experimenta un crecemento dun 28,6%, con 51,4 millóns de euros máis, e o FSE que medra nun 84%, con 30,6 millóns de euros máis, motivado pola inclusión da programación do anterior marco 14-20 e a primeira orzamentación dos recursos do marco 21-27.

Por último como en exercicios anteriores, os presupostos recollerán unha visión transversal das políticas de gasto con perspectiva de xénero, de infancia e en termos de obxectivos ODS.

II

Na parte dispositiva, a lei estrutúrase en seis títulos, dezasete disposicións adicionais, tres disposicións transitorias e tres disposicións derradeiras.

A parte esencial da Lei de orzamentos recóllese no título I, relativo á aprobación dos orzamentos e ao réxime das modificacións de crédito, por canto no seu capítulo I, baixo a rúbrica «Aprobación dos créditos e do seu financiamento», se aproban os ingresos e

gastos que compoñen os orzamentos da Comunidade Autónoma, integrados polos da Administración xeral, os dos organismos autónomos, os correspondentes ás entidades públicas instrumentais de asesoramento e consulta –que, para os efectos orzamentarios, teñen a consideración de organismos autónomos–, os das axencias públicas autonómicas, os das entidades públicas empresariais, os dos consorcios autonómicos, os das sociedades mercantís e os das fundacións.

Neste capítulo I defínese o ámbito dos orzamentos da Comunidade Autónoma de Galicia tendo en conta a tipoloxía das entidades públicas instrumentais do sector público autonómico previstas na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia.

Dentro deste capítulo detállanse os beneficios fiscais que afectan os tributos cedidos total ou parcialmente polo Estado e sinálase así mesmo o importe das subvencións reguladoras consideradas na normativa de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia. Finalmente, dentro dos artigos especificamente destinados aos orzamentos das entidades instrumentais, autorízanse as dotacións iniciais das subvencións de explotación e de capital ás entidades públicas empresariais e ás sociedades mercantís.

O capítulo II deste título, «Das modificacións orzamentarias», regula os principios e as competencias específicas en materia de modificacións orzamentarias, as regras de vinculación que afectan os créditos orzamentarios, a determinación dos que teñen natureza de créditos ampliáveis, entre os que se inclúen os créditos que financien a gratuidade na educación infantil de 0 a 3 anos e as limitacións aplicables ás transferencias de créditos.

O título II, relativo aos «Gastos de persoal», estrutúrase en catro capítulos.

O capítulo I, dedicado aos gastos do persoal ao servizo do sector público, establece a evolución da masa salarial en función do que regule a normativa básica do Estado na materia, recollendo as previsións que figuran no proxecto de lei de orzamentos xerais do Estado.

Así mesmo, recolle que para o ano 2023 só se poderá proceder, no sector público, á incorporación de novo persoal con suxeición aos límites e aos requisitos establecidos na normativa básica estatal. No resto do capítulo regúlase a contratación de persoal laboral temporal, de persoal funcionario interino e de persoal vinculado ás encomendas de xestión ou ás encargas a medio propio.

O capítulo II, baixo a nomenclatura «Dos réximes retributivos», establece que as retribucións dos altos cargos e outro persoal directivo, así como as das persoas titulares das delegacións da Xunta de Galicia no exterior, do persoal funcionario, do persoal laboral, do persoal ao servizo das institucións sanitarias e do persoal dos corpos de funcionarios ao servizo da Administración de xustiza experimentarán un incremento do 2,5 por cento en relación coas vixentes o 31 de decembro do 2022. Así como a posible aplicación dos

incremento adicionais previstos no proxecto de lei de orzamentos xerais do Estado. Tal e como se establece na disposición adicional oitava, estes incrementos serán aplicables no momento en que o habilite a normativa da Administración xeral do Estado.

O capítulo III, dedicado a «Outras disposicións en materia de réxime de persoal activo», recolle que para o ano 2023 as relacións de postos de traballo deberán modificarse para as axustar ás previsións orzamentarias que se deduzan do anexo de persoal, sen que se poidan prover aqueles postos para os cales non estea prevista dotación, e máis que no anexo de persoal non poderán existir códigos de liñas orzamentarias que non amparen créditos para dotacións de postos de traballo, substitucións de persoal temporal ou para conceptos retributivos.

O resto do capítulo regula os requisitos para a determinación ou a modificación das retribucións do persoal laboral e non funcionario, o persoal directivo das entidades instrumentais do sector público da Comunidade Autónoma, o nomeamento do profesorado interino a tempo parcial en centros docentes non universitarios, os profesores e as profesoras de corpos docentes e o persoal eventual e de gabinete.

O capítulo IV, dedicado ás «Universidades», fixa o límite máximo dos custos de persoal das tres universidades galegas, as retribucións adicionais do persoal ao seu servizo e a obriga de comunicación mensual da provisión de persoal laboral temporal para cubrir necesidades docentes urxentes e inaprazables. Así mesmo, establécese que as universidades poderán aplicar a taxa de reposición prevista na normativa básica estatal, con respecto ás dispoñibilidades orzamentarias dotadas no capítulo I.

O título III, «Operacións de endebedamento e garantía», estrutúrase en dous capítulos, relativos ás operacións de crédito e ao afianzamento por aval.

No primeiro destes capítulos establécese que para o ano 2023 a posición neta debedora da Comunidade Autónoma poderá incrementarse na contía máxima do 0,3 por cento do PIB rexional. Tamén se regulan neste capítulo as operacións de débeda de tesouraría, a formalización doutras operacións financeiras e o endebedamento das entidades instrumentais do sector público. No tocante ao endebedamento das entidades instrumentais do sector público, a única excepción refírese ao Instituto Galego da Vivenda e Solo (IGVS), no que se recolle a posibilidade, para os préstamos directos, de que se poidan formalizar entre as entidades financeiras e os adxudicatarios ou as adxudicatarias que, estando en réxime de alugamento, decidan adquirir as vivendas que foron cedidas en uso ao IGVS e para as execucións de hipotecas de vivendas de promoción pública da adxudicación ou cesión de remate delas a prol do IGVS.

No capítulo II, relativo ao «Afianzamento por aval», en canto ao apoio financeiro aos proxectos empresariais, mantense para o 2023 a contía máxima dos avais que pode conceder o Instituto Galego de Promoción Económica, cun importe que non supere o saldo

efectivo vixente de cincocentos millóns de euros. Así mesmo, incorpórase a autorización relativa á concesión de avais para a articulación dos instrumentos financeiros incluídos no Programa de desenvolvemento rural de Galicia 2014-2022, cofinanciados polo Fondo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader). Tamén recóllese a autorización o Instituto Galego de Vivenda e Solo para a concesión de avais por importe máximo de cinco millóns de euros, con destino á compra da primeira vivenda por menores de trinta e cinco anos e cun límite máximo do vinte por cento do prezo de compravenda.

No título IV, «Xestión orzamentaria», mantéñense os preceptos relativos á intervención limitada, á fiscalización das operacións de endebedamento da Comunidade Autónoma, á fiscalización dos nomeamentos ou dos contratos de substitución do persoal, á identificación dos proxectos de investimento, á autorización do Consello da Xunta para a tramitación de determinados expedientes de gasto, á regulación das transferencias de financiamento, ás subvencións nominativas, á concesión directa de axudas e subvencións, á simplificación da acreditación do cumprimento das obrigas tributarias coa Seguridade Social e de non ter pendentes de pagamento débedas coa Administración pública da Comunidade Autónoma para determinados supostos, ao pagamento mensual de axudas e subvencións que se conceden a persoas físicas para financiar estudos de investigación, ao informe preceptivo e vinculante da Consellería de Facenda e Administración Pública, que, sen prexuízo da análise de risco que realice o xestor, determina os efectos sobre o cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria nos préstamos concedidos con cargo aos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma, e máis aos expedientes de dotación artística e ao módulo económico de distribución de fondos públicos para o sostemento de centros concertados. Neste establécese a posibilidade da aceptación por parte da Administración autonómica de pagamentos á conta para as retribucións do persoal docente do colectivo de empresas do ensino privado, desde o 1 de xaneiro ata o momento en que se asinen as táboas salariais para o ano 2023.

○ título V, dedicado ás «Corporacións locais», estrutúrase en dous capítulos.

○ primeiro deles, dedicado ao financiamento e á cooperación con estas entidades, detalla as transferencias que lles corresponden como consecuencia de convenios e subvencións, así como a participación dos concellos nos tributos da Comunidade Autónoma a través do Fondo de Cooperación Local. En relación con este fondo, a lei fixa unha porcentaxe homoxeneizada de participación, e desagrégase esta en fondo base, para recoller a mesma contía que se establece no ano 2011, e en fondo adicional, para recoller o incremento debido á maior recadación dos capítulos I, II e III da Administración xeral desde aquel ano ata o 2022. Establécese o sistema de distribución entre a Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp) e os concellos para o fondo base, de maneira que estes recibirán segundo o coeficiente de repartición que lles correspondeu no ano 2011.

Non obstante, no ano 2023, as entregas á conta do fondo adicional incrementáanse notablemente respecto do establecido no orzamento do ano 2022, como consecuencia

do incremento dos capítulos I, II e III dos ingresos da Administración xeral no orzamento do ano 2023 respecto do inicial do ano pasado. O fondo adicional repartirase no ano 2023 conforme o acordo da Subcomisión Permanente do Réxime Económico e Financeiro da Comisión Galega de Cooperación Local. Entre os criterios aprobados para a repartición destacan os concellos con institucións penitenciarias no seu termo municipal, os concellos de menos de cincuenta mil habitantes que teñen que asumir os gastos de funcionamento dos centros de saúde da súa titularidade, as prazas en conservatorios municipais de grao medio, os concellos resultantes dun proceso de fusión en cumprimento do sinalado na Lei 5/1997, do 22 de xullo, reguladora da Administración local de Galicia, os concellos que teñen que asumir o financiamento dos servizos de emerxencia de carácter supramunicipal, os concellos que impulsen proxectos técnicos de creación e desenvolvemento de comunidades enerxéticas, e por último para os concellos de menos de quince mil habitantes que realicen actuacións nos tres ámbitos seguintes, a mellora da eficiencia enerxética das infraestruturas municipais, en adquisición de maquinaria e equipamentos e por último en investimentos en modernización e mellora das redes de abastecementos municipais.

O capítulo II deste título regula o procedemento de compensación e retención de débedas dos concellos contra os créditos que lles corresponden pola súa participación no Fondo de Cooperación Local de maneira similar ao exercicio 2022.

No título VI, relativo ás «Normas tributarias», inclúese un único precepto para establecer os criterios de afectación do imposto sobre o dano ambiental causado por determinados usos e aproveitamentos da auga encorada e o canon eólico.

O contido desta Lei de orzamentos complétase coas disposicións adicionais, transitorias e derradeiras referidas, nas cales se recollen uns preceptos de índole moi variada.

As disposicións adicionais regulan entre outras materias, a información ao Parlamento; a autorización de orzamentos en entidades instrumentais de nova creación; as normas para a remisión de información económico-financeira e o control desta, coa finalidade de recoller as obrigas en relación co inventario das entidades dependentes da Comunidade Autónoma de Galicia e, doutra banda, para adaptar as normas sobre a competencia da Intervención Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia á normativa vixente, en relación coas axencias e cos consorcios adscritos á Comunidade Autónoma que deben auditar as súas contas anuais; a venda de solo empresarial por parte do Instituto Galego da Vivenda e Solo; as retribucións dos consellos de administración; as prestacións extraordinarias para as persoas beneficiarias de pensións e subsidios non contributivos, e no relativo aos gastos de persoal, a autorización para a modificación dos cadros de persoal do Servizo Galego de Saúde, as medidas en relación co V Convenio colectivo único para o persoal laboral, e no caso dos centros concertados, recóllense os módulos económicos. Tamén regulasen a contía das axudas directas destinadas a paliar a pobreza enerxética en consumidores vulnerables severos en risco de exclusión social.

Regúlase ademais o dereito a percibir unha axuda económica de mil douscentos euros, a razón de cen euros mensuais, a través da Tarxeta Benvida para todas as familias que teñan unha filla ou un fillo ou adopten un neno ou unha nena menor dun ano no 2023. Adicionalmente, para aquelas familias con renda igual ou inferior a vinte e dous mil euros a axuda ampliarase no segundo ano de vida e ata que a nena ou o neno cumpra tres anos, ou ata que se cumpran tres anos do ditado da correspondente resolución para os supostos de adopción ou garda con fins adoptivos. A contía das axudas para as familias con estas rendas será de seiscientos euros por ano, a razón de cincuenta euros por mes, se o fillo ou a filla que dá dereito á axuda é o primeiro; de mil douscentos euros por ano, a razón de cen euros por mes, se a filla ou o fillo que dá dereito á axuda é o segundo, e de dous mil catrocentos euros por ano, a razón de douscentos euros por mes, se o fillo ou a filla que dá dereito á axuda é o terceiro ou sucesivos. Para as familias que residan no rural e para as que teñan a terceira filla ou o terceiro fillo e sucesivos, a axuda incrementarase nas condicións que estableza a Consellería de Política Social e Xuventude.

A última das disposicións adicionais establece un mecanismo para axilizar a xestión orzamentaria ao habilitar a Consellería de Facenda e Administración Pública para efectuar determinadas modificacións orzamentarias.

As disposicións transitorias regulan a adecuación das entidades públicas instrumentais, a dotación gradual do Fondo de Continxencia de Execución Orzamentaria que xa se prevía na Lei de orzamentos do ano 2022 e o mantemento do mecanismo de garantía de investimentos públicos.

As tres últimas disposicións derradeiras regulan o desenvolvemento, a vixencia e a entrada en vigor da lei.

